

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

—

Η ΠΑΡΘΕΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Σ' ΑΓΑΠΩ

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΙ ΕΝ ΑΓΓΛ'Α

ΤΟ ΧΙΛΙΟΔΡΑΧΜΟΝ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ

Ο ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΑΙ Η ΔΑΦΝΗ

ΤΩΙ ΔΙΑΔΟΧΩΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩΙ

Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΜΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Η ΠΑΡΘΕΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Ὁ κοινωνιολόγος δραματικός συγγραφεὺς Ἀλέξανδρος Δουμάς, υἱός, υπεστήριξεν ἓν τῶν δραμάτων αὐτοῦ, τὸ ἀξιωμα :

— Ἡ παρθενία εἶνε κεφάλαιον!

Καὶ ὁ μὲν Δουμάς τὸ ἀξιωμα τοῦτο υπεστήριξεν ἐναντίον τῶν νεωτέρων Σειληνῶν, οἵτινες, συναντώντες κόρην ἀνυπεράσπιστον, πολλάκις ἀνήλικον κατὰ νόμον, συνηθέστατα δὲ ἀνήλικον κατὰ πραγματικότητα — διότι καὶ πρὸς τοῦτο ὁ νόμος ἠδίκησε τὴν γυναῖκα — μεταβάλλονται αὐτόχρομα εἰς ληστές, λαφυραγωγοῦντες — ἐὰν τύχη νὰ ἦνε πτωχὴ — τὸ μόνον αὐτῆς κεφάλαιον. Σειληνοὶ ἀνάνδρσι, διότι ἐκμεταλλεύονται τὴν φύσει ὑπεροχὴν τοῦ ἀνδρός ἐπὶ τῆς γυναικός. Σειληνοὶ ἄκαρδοι, διότι πρῶτον ἀπατώσι δι' ὑποσχέσεων καὶ εἶτα ληστεύουν. Σειληνοὶ βδελυροὶ, διότι καταρπαδαίνουν τὸ εὐμορφότερον τῆς φύσεως πλάσμα — τὴν κόρην. Σειληνοὶ ἀδικοὶ, διότι εἰς τὴν βαρυτέραν τῶν καταστροφῶν δὲν ἀν-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

τιτάσσουν οὐδὲ τὴν ελαφροτέραν τῶν ἀποζημιώσεων.

Ἄλλὰ τὸ ἀξιωμα τοῦ Δουμά, ἡμεῖς ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν ἐννοοῦμεν νὰ τὸ ἐξετάσωμεν.

Ἡ παρθενία δὲν εἶνε μόνον κεφάλαιον, τὸ ὅποιον ληστεύεται ὑπὸ ἄλλου, εἶνε κεφάλαιον, τὸ ὅποιον καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ καταστρέφεται. Ἀποτεινόμεθα πρὸς ὅλους τοὺς οἰκονομολόγους, καὶ τοὺς ἐρωτῶμεν :

— Ὑπάρχει τὸ κεφάλαιον αὐτὸ εἰς πεντηκοντοῦτιν κόρην ἢ ἐξηκοντοῦτιν ;

Ἡμεῖς ἀμφιβάλλομεν ἂν ὑπάρχη καὶ εἰς τεσσαρακοντοῦτιν. Ἀμφιβάλλομεν ἀκόμη ἂν ὑπάρχη καὶ εἰς τριακοντοῦτιν. Ἀπίδειξις ἢ τακτικὴ τῆς κοινωνίας. Ἄνωθεν δεδομένου τινος ὀρίου ἡλικίας παύει νὰ ὀνομάζη τὰς ἀπρηχαιωμένας παρθένους : δεσποινίδας. Τὰς καλεῖ ἀπλοῦστατα : κυρίας. Ἀναγνωρίζει, ὅτι θὰ τὰς προσέβαλλε κυρίως, ἐὰν τὰς ὀνόμαζε διὰ τοῦ τίτλου τῆς κόρης. Καὶ ὅμως εἶνε κόραι — ἄγαμοι. Ἄλλ' ἡ κοινωνία τὰς συγχέει μετὰ τῶν ἐγγάμων.

Τὸ κεφάλαιον τοῦ Δουμά δὲν διηρπάγη, ἐξήντηλθῃ ὅμως, κατεστράφη ἀφ' ἑαυτοῦ. Ἐξήντηλθῃ ὡς τὸ νερόν ἐντὸς πορώδους αἰγινητικοῦ ἀγγείου. Τὸ πρῶτ' ἡ ὕδρις ἦτο πλήρης· οὐδεὶς ἐδρασίσθη ἐξ αὐτῆς· οὐδεὶς ἤγγυσε τὰ χεῖλη του ἐπ' αὐτῆς· οὐδεὶς οὐδὲ σταγόνα ἤντησε. Καὶ ἐν τούτοις, τὴν ἐπαύριον ἡ ὕδρις εὐρέθη κενὴ, ξηρὰ, κατὰξηρος, κεκονιαμένη. Τὸ ὕδωρ ἐξῆλθεν ὅλον διὰ τῶν πόρων. Τὸ κεφάλαιον τοῦ Δουμά δὲν διηρπάγη, ἐξήντηλθῃ ὅμως, κατεστράφη ἀφ' ἑαυτοῦ.

Ἐπὶ τῆς τοιαύτης καταστροφῆς ἢ αὐτοκαταστροφῆς ἢ ἀφ' ἑαυτῆς ἐξάντηλθσεως — ὅπως θέλετε ὀνομάσατέ την — ἐννοοῦμεν νὰ ἐφελκύσωμεν τὴν ζωηρὰν προσοχὴν τῆς κοινωνίας μας. Διαπράττεται ἀδίκημα, ὅπερ προσβάλλει τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ὑπαρξίν τῆς κόρης, τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ὑπαρξίν τῆς κοινωνίας, τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἔθνους. Οὐδεὶς ὁ διαφιλονεικῶν, ὅτι καὶ εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν, καὶ εἰς τὴν μέσην, καὶ εἰς τὴν κατωτέραν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς Ἀθήνας, τὰς Πάτρας, τὴν Σύρον, τὰς Καλάμας, τὴν Κέρκυραν, τὴν Ζάκυνθον, τὴν Κεφαλληνίαν, ὅλας τὰς σχετικῶς μεγάλαις πόλεις μας, αἱ κόραι ὑπανδρεύονται, αἱ πλείστα μὲν ἀρχομένης τῆς παρακμῆς των, οὐκ ὀλίγαι συντελουμένης αὐτῆς, ὀλίγισται δὲ, ὀλιγιστόταται ἀρχομένης τῆς ἀκμῆς. Ὑπανδρεύονται δηλαδὴ παρ' ἡμῖν, γυναῖκες· οὐχὶ κόραι. Ἐν μέγα κακόν. Δεύτερον δὲ

ΦΥΛΛΟΝ 35

κακόν, ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι κατὰ νομικόν πλάσμα κόραι, εἶνε κατ' ἀπαίτησιν τῆς ἡλικίας, φυσιολογικῆν ἀπαίτησιν, γυναῖκες.

Ὁ γάμος χάνει τὰ ἄνθη τῆς λεμονέας του· καὶ ἡ θήλεια νεότης τοὺς κάλυκας τῆς ροδῆς τῆς.

Ἡ φράσις αὕτη δὲν πρέπει νὰ λογισθῆ ὡς ἔκφρασις ποιητικῆ, ὡς φυσικῆς, περιέχουσα ἀέρα, ἔστω καὶ αὐραν, ἐπειδὴ περὶ ποιήσεως ὁ λόγος. Εἶνε ἀξίωμα πεζότατον, σχεδὸν μαθηματικόν, λογιστικὸν ἀξίωμα, ἐπιδεκτικὸν ἐξαργυρώσεως εἰς μετρητὸν κοινωνικὸν νόμισμα.

Ὅταν ἡ νόμφη παρουσιάζεται πρὸ τοῦ βωμοῦ, ἐστεμμένη τὰ τεχνητὰ, τὰ πάνινα τῆς λεμονέας ἄνθη, ὁ γάμος ἐκεῖνος θὰ ἐξακολουθῆ πάντοτε νὰ ἔχη αὐτὰ τὰ ἴδια ἄνθη ἰσόβιον αὐτοῦ σύμβολον.

Ἡ ἔνωσις καθίσταται τεχνητὴ καὶ αὐτὴ ὡς κόλλα δὲ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς χρησιμεύει μόνη ἡ προῖξ. Μὴ λαμβάνετε διόλου ὑπ' ὄψει — ἐν ἣ περιπτώσει ὑπελείφθησαν εἰς τὴν νόμφην λείψανα κάλλους καὶ εἰς τὸν νυμφίον λείψανα ρώμης — τὸν πόθον καὶ τὸν ἡμερον τῶν πρώτων ἡμερῶν· αὐτοὶ σβύνουν ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθήμερου, ἐντὸς τοῦ πρώτου μηνός. Καὶ ἔπειτα; Ἀνοίγει τὸ ἐμπορικὸν μεταξὺ εἰσείου καὶ ἐκείνης. Σύντροφοι εἰς τὰ κέρδη καὶ τὰς ζημίας. Καὶ ἐπειδὴ αἱ ζημίαι καλύπτουν τὰ κέρδη, ἀναπετάννυται ἡ αὐλαία τῆς μουρμούρας, τῶν δυσαρρεσκειῶν, τῶν ἀπεχθειῶν, τῶν ἀσυμφωνιῶν, τῶν ρήξεων, καὶ ὦ! καὶ ὦ! καὶ ὦ! τοῦ κόρου, ἤτοι τοῦ θανάτου τοῦ γάμου, τοῦ θανάτου τῆς ἐνώσεως. Ὁ γάμος; Ἐπέταξεν! Ἐμεινε μόνη ἡ σφαῖρα τοῦ καταδίκου εἰς τοὺς πόδας τῶν νυμφίων. Ὁ σύζυγος διὰ τὴν γυναῖκα; Ἀλυσις, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ σύρῃ ἕως θτου ζῆ. Ἡ σύζυγος διὰ τὸν ἄνδρα; Μπάλλα κατέρχου, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν προσέδεσαν, χωρὶς νὰ περᾶσῃ ἀπὸ κανὲν κακουργιοδικεῖον. Ἐπέρασε μόνον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου. Ἡ δὲ ἔνωσις; Ἀπλούστατα, ἔγινε χωρισμός. Καὶ τί χωρισμός; Χωρισμός ἐν τῇ ἐνώσει. Πρὸς ἀνατολὰς ὁ μὲν πρὸς δυσμὰς ἡ δέ. Ὁ σύζυγος ζεθυμαίνει εἰς τὸ καφενεῖον ἢ τὴν λέσχην. Ἡ σύζυγος ἐν τῷ χορῷ ἢ τῇ ἀπογευματιανῇ. Αἱ δύο ψυχαὶ εἰς σάρκα μίαν ἢ αἱ δύο σάρκες εἰς ψυχὴν μίαν ἔγιναν δύο ἐχθροὶ ἀμείλικτοι. Μεγαλεῖτερος ἐχθρὸς ἀπὸ τὴν γυναῖκά του δὲν ὑπάρχει διὰ τὸν σύζυγον. Τρέχει ὡς μανιώδης εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὸν περίπατον, εἰς τὰ καφενεῖα, νὰ εὕρῃ ἀτμοσφαιραν ἔρωτος, ἐλεεινὸς ἀπὸ τὴν ἀτμοσφαιραν τῆς ἔχθρας. Ρίπτεται ἡ σύζυγος εἰς τὰς ἀγκάλας φίλης — ἐὰν εἶνε πάντοτε φίλη — καὶ ἀνταλλάσσει σπασμωδικὰ φιλήματα, ἀνακουριζομένη οὕτω δι' ἀντιδράσεως ἐκ τῆς ἀφορήτου, τῆς πολεμικῆς, τῆς μπαρουτοκαμμένης ἀτμοσφαιρας τῆς οἰκιακῆς τῆς ἐστίας.

Εἶνε γάμοι αὐτοὶ; Ἡ εἶνε κεκηρυγμένοι ἐμπύλιοι πόλεμοι; Οὐχὶ πλέον πύργου πρὸς πύργον, οἴκου πρὸς οἶκον, ἀλλὰ δωματίου πρὸς δωματίον, κλίνης πρὸς κλίνην, συζύγου πρὸς σύζυγον, πατρὸς πρὸς μητέρα. Τί γίνεται δ' ἐν μέσῳ τῶν πολεμικῶν αὐτῶν

φλογῶν ἢ μικρὰ κοινωνία, ἢ οἰκογένεια; Στάχτη! Τίποτε ἄλλο.

Γάμοι, οἵτινες ἀρχὴν ἔχουσι τὸ συμφέρον, αὐτὸ ἐξακολουθοῦν νὰ ἔχωσι καὶ ὡς βάσιν. Πλειοτέραν ἴσως εἶχον κοινότητα συμφερόντων οἱ δύο νυμφῖοι πρὶν γνωρισθῶν, ἢ ἀφοῦ ἐγνωρίσθησαν, ἢ ἀφοῦ ἐνυμφεύθησαν. Ἦσαν τοὐλάχιστον ἄνθρωποι καὶ οἱ δύο· τοὺς ἦσαν τὸ αὐτὸ συμφέρον τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐνυμφεύθησαν, καὶ τὸ κοινὸν αὐτὸ συμφέρον ἐμνηδενίσθη. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν γυναῖκα μεταβλήθη εἰς λύκον, ἢ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα εἰς τίγριν. Ὅταν τὰ πράγματα δὲν λάθωσι τοιαύτην τραγικὴν μορφήν, ὁ εἰς ἔρωτος τότε μεταβάλλεται εἰς γάτον· ὁ ἄλλος εἰς σκύλον· σκυλὶ δὲ καὶ γάτα δὲν ἠμονοιάζουσι!

Τὰ δὲ ἀποτελέσματα; Πρώτιστον: ἡ δυστυχία τῶν συζύγων: δυστυχία φοβερά, ἀνυπολόγιστος, ἀτελεύτητος, καθημερινή. Τί εἶνε ὁ γάμος; Ὁ λιμὴν τοῦ βίου· τὸ τέλος — ὁ σκοπὸς — τοῦ βίου. Ὅταν ὁ λιμὴν αὐτὸς ἄνω ὁμοιάζῃ τὸν λιμὴν τῆς Ἰθάρας, ὅπου ἐκεῖ ἀκριβῶς κλυδωνίζεται τὸ πλοῖον καὶ οἱ ἐπιβάται προσβάλλονται ἀπὸ τὸ κορύμμα τοῦ θαλασσίου νοσήματος, εἶνε βίος αὐτὸς, εἶνε λιμὴν αὐτὸς; Πολλαπλασιάσατε τοὺς γάμους, τὰ συνοικέτια, τοὺς συζύγους, ἐπὶ ὀλοκλήρη στρώματα, ἐπὶ ὀλοκλήρους τῆξεις, τί ἔχετε ὡς γινόμενον; Τὴν δυστυχίαν ὀλοκλήρου τῆς κοινωνίας. Δεύτερον ἀποτέλεσμα: ἡ ἀραιότης τῶν γεννήσεων. Σπανίως συνοικέτια δυστυχοῦντα, διγυνοῦντα εἶνε γόνιμα εἰς εὐτεχνίαν. Τρίτον ἀποτέλεσμα: ἡ ὀργανικὴ ἐνίστα βλάβη τῶν νεογνῶν ἢ ὑγεία τῶν τέκνων παρακολουθεῖ τὴν ἀγάπην τῶν γονέων καὶ τὴν ἀπάλην. Καὶ τελευταῖον: ἡ διαφθορὰ τῶν τέκνων, ἡ διαφθορὰ ὅλης τῆς οἰκογενείας. Εἰς τὸ φρικτὸν θέμα ἐριζόντων γονέων αἱ ἀπαλαὶ ψυχαὶ δὲν ἀντέχουσι: ἢ συντρίβονται ἢ μολύνονται.

Καὶ αὐταὶ μὲν αἱ συνέπειαι τοῦ πρώτου μέρους τοῦ κοινωνιολογικοῦ ἡμῶν ἀξιώματος. Αἱ δὲ τοῦ δευτέρου;

Ὅταν δηλαδὴ μαραινθῶν οἱ κάλυκας τῆς θήλειας νεότητος; Ὅταν κατὰ στενοτάτην φυσιολογικὴν ἢ μάλλον σωματολογικὴν ἔννοιαν ὑπάρχωσι κόραι, ὑπὸ ἠθικὴν δὲ, πνευματικὴν, ποιητικὴν καὶ αἰσθητικὴν ἔννοιαν μίαν κοινωνίαν ἀντὶ κορῶν ἔχη γυναῖκας; Ἡ γυνὴ παρ' ἡμῶν ἀρχεται ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους. Ἀλλὰ οἱ γάμοι συνήθως γίνονται μετὰ τὸ εἰκοστὸν. Ἔως τότε: Διὰ νὰ ἀσφραγθῇ τις ἀγνὸν παρθένον ἄρωμα, πρέπει νὰ σκίψῃ ἐπὶ τὸ ἀγνὸν μέτωπον δεκατετραετιδος, τὸ πολὺ δεκαεξαετιδος κήρης. Προσωτέρω; Συγκρούεται πρὸς τὸν βαρὺν τῆς γυναικὸς μόσχον. Γυνὴ μὴ γυνή. Ἴδου ἡ τραγικὴ τῆς καταστάσεως μορφή. Ὅλαι αἱ δυνάμεις τῆς ἀνοίξεως λανθάνουσαι· ἀλλὰ μία σιδηρὰ χεῖρ — ἡ τοῦ κοινωνικοῦ ἐγωῖσμοῦ, ἢ τῆς κοινωνικῆς βλακείας, ἢ τῆς κοινωνικῆς τυραννίας — πιέζουσα τὸν κάλυκα καὶ ἐμποδίζουσα αὐτὸν ν' ἀναπτέσῃ τὰ πέταλά τ. υ.

Και ξεφαιίνεται και φθίνει το ρόδον ἐντὸς ἀσχήμου πεπιεσμένου κάλικος!

Τὰ ἀποτελέσματα; Σύγχυσις τῶν δριῶν μεταξύ κόρης καὶ γυναίκας. Σύγχυσις τῶν κατατάσεων. Σύγχυσις τῶν ἠθῶν. Σύγχυσις τῶν ἔξεων. Αἱ μεγάλοι δεσποινίδες γάνουν τοὺς ἀδάμαντας τῆς παρθενικῆς τῶν δρέσου. Καὶ κοντὰ εἰς αὐτὰς τοὺς γάνουν καὶ αἱ μικραὶ. Κουλουδάχατα, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ κείρακες μαρῶνονται εἰς petits—crevés, οἱ νεανία εἰς γεροντοπαλληκάρια, οἱ ἄνδρες εἰς γέροντας, οἱ γέροντες εἰς νήπια!

Ἡ μεγάλη κοινωνικὴ δύναμις—ὁ ἀληθινὸς ἔρως, ἱερωσιολογικὸς ἔρως, τὸν ὁποῖον γεννᾷ ἡ καρδιά καὶ στεφανώνει ἡ ποίησις, ὁ ἔρως τὸν ὁποῖον τρέφει τὸ αἶσθημα, κ' ἐνδυναμώνει ἡ ἰδέα, — παραμερίζεται, σκουπίζεται, ὡς σκουπίζονται αἱ ἀκαθαρσίαι τῶν θράμων. Τὸν ἀντικαθιστᾷ δὲ ἡ μυσταρὰ ἐργολαβία, ἡ κήλιδουσα τὴν γυναῖκα, ἡ ἐξευτελιζουσα τὸν ἄνδρα. Δι' αὐτὸν—μία προίκα, ἔστω καὶ ἂν ἡ προσφέρουσα εἶνε κερκαλάζα! Δι' ἐκεῖνον—ἓνας ἄνδρας, καὶ ἕς εἶνε καὶ ἀπὸ ἔλλο! Καὶ διὰ τοὺς δύο: ἕς γίνῃ ὁ γάμος καὶ κατόπιν τὰ βρίσκουμε!

Τὸ δὲ κεφάλαιον τοῦ Δουμά, τοῦ ἐποίου τὴν ἀπὸ τῆ φύσιν θέλομεν ἀναπτύξει ἐν προσεγγεῖ ἄρθρῳ, τί γίνεται ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ; Ἄνθρω καὶ γυνὴ σπεύδουν νὰ φέρουν τὴν ὑδρίαν εἰς τὰ φλέγοντα χεῖλη των, καὶ τὴν εὐρίσκουν κενὴν καὶ τὴν εὐρίσκουν στεγνὴν.

Φιλοπρέπτος

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Καὶ ὁ Τουρζῆς παρετήρησε τὴν τυφλὴν μετὰ τινος ἐκπλήξεως, στενοχωρηθεὶς ἴσως ἐκ τῆς οὐζύτητος τῆς διανοίας τῆς κόρης. Ἄλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τί συνέβαινε ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς.

Ἐξηκολούθησε:

— Θὰ τῇ τὸ ὁμολογήσητε, Μαγδαληνὴ; Εἶμαι ἀνήσυχος... δὲν ἠξέυρω ἐὰν ἡ κυρία Μοντβριὰν μὲ ἀγαπᾷ...

— Βεβαίως θὰ τῇ τὸ εἶπω, κύριε Τουρζῆ.

— Σὰς ἠμιλεῖ περὶ ἐμοῦ;

— Ποτέ... ἀφ' ὅτου ἀνεχώρησεν ὁ σύζυγός της.

— Καὶ πρότερον;

— Ἐνίοτε.

— Τί σὰς ἔλεγεν;

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐστέναξε καὶ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Τὰ ἐρυθρὰ χεῖλη αὐτῆς εἶχον ἀπολέσει τὴν ἐρωτὸν χροιά των. Ἦσαν ξηρά.

— Ἀπῆντα εἰς τὰς ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας τῇ ἀπηύθυνον.

— Τί τῇ ἠρωτᾶτε;

— Ὅποιαν ὄψιν ἔχετε... ἐὰν εἴσθε νέος, ἠλικιωμένος, ὠραῖος... Τὴν περιβολὴν σας, τὸ πρόσωπόν σας, τὸ χρῶμα τῆς γενειάδος καὶ τῆς κόμης σας...

— Παρατηρήσατε καμμίον συγκίνησιν εἰς τὴν φωνὴν της, ὅταν συνωμίλει τοιοῦτοτρόπως μεθ' ὑμῶν;

— Ὅχι, τρυφερότητα μόνον.

— Ἄ! Μαγδαληνὴ, ὁ ἔρως εἶνε αἶσθημα λίαν γλυκὺ, τὸ ὁποῖον ταρασσει τὸν ἄνθρωπον βαθείως. Σὰς ἠμιλῶ γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν δὲν ἐννοεῖτε, καὶ ἐν τούτοις, εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ ἀγγινοῖά σας εἶνε ἀνωτέρα τῆς ἠλικίας σας. Πράγματα ἀπαρατήρητα ὑπὸ τῶν ἄλλων, θὰ εἰσδύσιν εἰς τὴν διάνοιαν ὑμῶν. Πιστεῦετε, ὅτι ἡ Γενεδιέβη μὲ ἀγαπᾷ μὲ ἔρωτα;

— Δὲν ἠξέυρω νὰ διακρίνω τὴν διαφορὰν... εἶπεν ἡ νεᾶνις λίαν συγκεκινημένη.

— Σύγγνωτέ μοι, Μαγδαληνὴ, ἐὰν σὰς ἀπευθίνω τὰς ποιῆσας ἐρωτήσεις! Κέκτηνται τόσον ἐνδιαφέρον δι' ἐμέ!... Δὲν τοιμῶ νὰ τὰς ἀπευθίνω εἰς τὴν κυρίαν δὲ Μοντβριὰν. Ἐνόμιζον, ὅτι ἔχετε ἀποκτήσει πλήρη οἰκειότητα πρὸς τὴν μητέρα σας, ἐὰν οὐχὶ διὰ τῶν ἐκμυστηρέσεων αὐτῆς τῆς ἰδίας, τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μυστικῶν της, τὰ ὁποία θὰ ἐμαντεύσαυτε.

— Πολλὰ μοι ζητεῖτε, κύριε δὲ Τουρζῆ. Ἐν τούτοις...

— Διστάζετε, Μαγδαληνὴ; εἶπε σφίγγων ἐλαφρῶς τὴν χεῖρα της.

— Μοὶ φαίνεται, ὅτι ἡ μήτηρ μου ἀσχολεῖται περὶ ὑμῶν. Πολὺ συχνὰ, κατ' ἀρχάς, τὸ ὄνομά σας ἐπανήρχετο εἰς τὰ χεῖλη της. Εἰς ἐμέ πρὸ πάντων ἠγάπα νὰ τὸ λέγῃ... ἐπειδὴ ἐγὼ τῇ ὠμίλου περὶ ὑμῶν... συχνότερον πάντων. Τούναντίον, ἀφ' ὅτου εὐρισκόμεθα εἰς Κλερμαρέ, ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν τῇ ἠρώτησα ἐὰν τῇ ἐγράψατε, δὲν μοὶ ἀπήντησε... καὶ πάραυτα ἠλλαξε τὸ θέμα τῆς ἠμιλίας.

— Βλέπετε ἐκ τούτου, ὅτι μὲ ἀγαπᾷ;

— Τὸ ἀγνοῶ, κύριε Τουρζῆ, εἶπεν ἡ τυφλὴ, ἀλλὰ γνωρίζω μόνον, ὅτι καθ' ἣν ἡμέραν ἐπανήλθετο εἰς ἀπροόπτου, ὑπέστη βιαίαν συγκίνησιν. Ἀναμφιβόλως, κατέχετε μέγα μέρος ἐν τῷ βίῳ της... Ἄλλ' ὁ ἔρως... δὲν ἔπρεπε νὰ καθέξη τὸν βίον της ὀλοκληρῶν;

— Μάλιστα, Μαγδαληνὴ, ὁ ἔρως δὲν ὑποφέρει ἀντιζηλίαν.

— Τότε, κύριε Τουρζῆ, ἔχετε ἓνα ἀντίζηλον.

— Ποῖον; Πόθεν τὸ συμπεραίνετε;

— Πῶς νὰ σὰς τὸ εἶπω; Πῶς νὰ ἐξηγήσω ὅ,τι μαντεύω, νὰ ἐκφράσω ὅ,τι αἰσθάνομαι; Ἡ μήτηρ μου ἐξακολουθεῖ οὕσα μελαγχολικὴ. Μένει ἐπὶ θρας σιωπηλὴ· ἀκούω, ὅτι συγκρατεῖ στεναγμούς. Δις, ἀσπαζομένη αὐτὴν, ἠσθάνθη δάκρυα καταρρέοντα ἐπὶ τῶν παρειῶν της... Φοβουμένη μὴ μὲ ἀνησυχῆσῃ ἤρξατο νὰ γελᾷ, ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά. Δὲν εἶπον τίποτε, ἀλλὰ εἶχον αἰσθανθῆ τὰ δάκρυά της εἰς τὰ χεῖλη μου...

— Κλαίει !!

— Ὅχι πάντοτε. Ἐπίστετε ὁ κ. Τρέγκ κατόρθοι νὰ τὴν φαιδρύνῃ.